

România a înregistrat, pâna în mai, cea mai mica crestere anuala a preturilor de consum din regiune (analiza)

România a înregistrat anul acesta, pâna în luna mai, cea mai mica crestere anuala a preturilor de consum din regiune, iar piata muncii este cel mai putin tensionata, arata o analiza a politicii monetare în regiune, realizata de Ella Kallai, economist sef Alpha Bank România.

"Dobânda de politica monetara stagneaza la nivelul din iunie 2022 în Cehia (7% pa), la nivelul din septembrie 2022 în Polonia (6,75% pa) si Ungaria (13% pa) si la nivelul din ianuarie 2023 în România (7% pa). Conform comunicatelor de presa de la ultimele sedinte de politica monetara, bancile centrale afirma ca mentinerea acestor nivele (Ungaria, Polonia, România) sau a unora mai ridicate (Cehia) este necesara pentru o perioada prelungita pentru ca asteptarile inflationiste sa fie ancorate si tinta de inflatie sa fie atinsa într-o maniera sustenabila. Toate bancile centrale monitorizeaza atent evolutiile interne si internationale si își propun utilizarea instrumentelor de care dispun pentru stabilitatea preturilor pe termen mediu", se arata în Buletinul lunar al Alpha Bank Romania Macroeconomia "En detail".

Potrivit analizei, presiunile inflationiste începute în 2021 sunt rezultatul unui soc global provenit din cresterea preturilor la energie, materii prime si produse agroalimentare ca urmare a perturbarii lanturilor de productie transfrontaliere si a dezechilibrelor dintre oferta si cerere, ambele amplificate de razboiul Rusia-Ucraina. Modul în care presiunile inflationiste globale reverbereaza în termeni de inflatie locala difera de la tara la tara în functie de gradul de concurenta pe pietele nationale, dinamica veniturilor populatiei, dictata de gradul de tensionare a pietei muncii si politicile salariale implementate, mecanismele de plafonare a preturilor la energie si de protejare a puterii de cumparare a agentilor economici.

"Începând cu acest an, ca urmare a reducerii pretului energiei, indicele preturilor de consum este în descrestere în fiecare tara din regiune. Totodata, România a înregistrat anul acesta, pâna în luna mai, cea mai mica crestere anuala a preturilor de consum din regiune. De asemenea, România detine cea mai putin tensionata piata a muncii din regiune, cu cea mai mare rata a somajului si cel mai mare numar de someri ce revine pe un loc de munca vacant ceea ce teoretic implica presiuni mai mici pentru cresterea salariilor care sa se traduca în cresteri de pret. Într-adevar, cresterea remunerarii salariale pe ora lucrata a fost cea mai în urma fata de cresterea productivitatii orare a muncii, masurata ca PIB per ora lucrata, comparativ cu tarile din regiune pâna în 2022. Diferentialul a fost recuperat în întregime în primul trimestru din 2023, România ajungând în situatia tarilor din regiune cu salariul orar avansând în acelasi ritm cu productivitatea orara. Astfel, pâna în primul trimestru din 2023, cresterile de salarii nu au creat presiuni inflationiste în nici una dintre tarile din regiune", se arata în analiza mentionata.

Ella Kallai mentioneaza ca nici modul de transmitere a cresterii dobânzii de politica monetara în dobânzile bancare nu este acelasi în regiune.

"În primul rând, pentru ca nivelul dobânzii de politica monetara înainte de majorarile succesive nu a fost acelasi (0,1% pa în Polonia, 0,6% pa în Ungaria, 0,25% pa în Cehia si 1,25% pa în România). În al doilea rând, pentru ca majorarea cumulata a dobânzii de politica monetara a diferit (5,75 pp în România, 6,65 pp în Polonia, 6,75 în Cehia si 12,4 pp în Ungaria). În al treilea rând, pentru ca viteza de crestere a dobânzii de politica monetara în perioada dintre prima si ultima majorare nu a fost aceeasi (0,4 pp/luna în România, 0,6 pp/luna în Polonia si Cehia si 0,8 pp/luna în Ungaria). În al patrulea rând, pentru ca maturitatea produselor bancare (depozite, credite), ponderea produselor bancare în moneda nationala, tipul de dobânda (fixa sau variabila) prevalent si anticipatiile privind persistenta dobânzilor crescute, toate pot diferi. Pâna în martie 2023 majorarea cumulata a dobânzii de politica monetara s-a transmis în dobânda depozitelor si respectiv a creditelor bancare la termen în sold în moneda nationala în proportie de 57% si 21% în Cehia, 68% si 22% în Ungaria, 77% si 82% în Polonia, 88% si 71% în

România", se spune în analiza.

Conform acesteia, creșterea de dobândă transmisă în economiile țărilor din regiune este semnificativă. Deciziile de menținere a dobânzilor de politică monetară arată că nu este dezirabilă nici continuarea creșterii dobânzilor în condițiile în care inflația s-a poziționat pe un trend de decelerare și nici începerea scăderii dobânzilor deoarece reducerea graduală de la inflații înalte va necesita timp până la atingerea nivelurilor de inflație țintite.